

Комеліна О. В.

доктор економічних наук, професор

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
м. Полтава, Україна

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА МЕНЕДЖМЕНТУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЙ

Сучасні глобальні економічні тренди супроводжуються значними змінами в економіці країн світу та виникненням глобальних викликів, ризиків та загроз. Масштабність їх наслідків потребує вивчення реакцій природи, суспільства, бізнесу на такі виклики та можливості реалізації моделі сталого розвитку на рівні світу у цілому, національних економік, їх регіональних складових, бізнесу тощо. Водночас процеси цифровізації економіки призвели до появи нових механізмів та інструментів адаптації організацій до таких змін, переходу до нових бізнес-моделей з позицій їх сталого розвитку [1-2]. Процес цифровізації економіки прискорив появу нових інформаційно-комунікаційних інструментів, що впливають на розвиток системи економічних, соціальних та культурних відносин на міждержавному, загальнонаціональному, міжорганізаційному та внутрішньоорганізаційному рівнях. У свою чергу це сприяло розвитку електронного суспільства, створенню рівних можливостей доступу до інформації, ресурсів, ринків для всіх учасників економічних процесів; стимулювало подальший розвиток транскордонної торгівлі та послуг, а також піднесення конкурентоспроможності національних економік.

Цифровізація економіки докорінно змінює характер міжнародної діяльності компаній, зміст міжнародної інноваційно-інвестиційної політики та призводить до появи нової мережі цифрової інфраструктури, яка стимулює розвиток бізнесу. Світ вже тривалий час активно використовує такі сучасні інструменти цифрових технологій, як Internet of things, Artificial intelligence & Deep learning, Blockchain, Cloud computing, Smart everything, Big Data, Augmented & additive reality, Cybersecurity, digital-platforms та ін.

Серед перелічених інструментів цифрової економіки важливу роль відіграють цифрові платформи, які можна розглядати: 1) як інструментарій інноваційного менеджменту щодо забезпечення сталого розвитку організацій; 2) як певний механізм трансферу інноваційних технологій (створення, комерціалізація, просування, впровадження та використання); 3) як механізм координації дій бізнесу, вчених, влади щодо протистоянні ризикам та загрозам (спільні дослідження); 4) як форму міжорганізаційного співробітництва (партнерство заради впливу), що спрямовано на досягнення суспільно значимих благ та цінностей (спільна творчість). Отже, діджитал-платформа забезпечує своєчасну інтеграцію індивідуальних та корпоративних відповідей науковців, практиків, представників бізнесу та менеджерів платформ на конкретну проблему, пов'язану із сталим розвитком чи екзогенним викликом [2].

Аналіз та узагальнення існуючого практичного досвіду створення цифрової платформи дає змогу зробити кілька принципово важливих висновків. Цифрові

платформи як важлива складова менеджменту сталого розвитку організацій забезпечує такі завдання: 1) об'єднання клієнтів, співробітників і партнерів екосистеми навколо конкретних цінностей (спільне досягнення цілей сталого розвитку; подолання ризиків чи викликів тощо); 2) втілення змін та створення нової операційної моделі підприємств (бізнес-моделі), яка водночас створює цінності; 3) наскрізне управління бізнес-процесами, що забезпечує зниження витрат; 4) створення нового важливого досвіду для клієнтів, співробітників і партнерів; 5) базис для переосмислення цілей та завдань клієнтів, співробітників і партнерів екосистеми, пов'язаних із цінностями, що, як правило, супроводжується переходом від традиційної організаційної структури до іншої, забезпечує перегляд та формування нової системи принципів, цінностей, об'єднаної інноваційно-інвестиційної політики, залучення та використання талантів; 6) спосіб забезпечення цінностей клієнтів; 7) нові форми зайнятості з використанням цифрових компетенцій.

У розвинених країнах світу функціонують різні цифрові платформи, мета та цілі створення яких відрізняються між собою: за типами користувачів, їх обов'язками, завданнями, для яких вони використовують платформу, досвідом розв'язання певних проблем; за технологічними особливостями (використання конкретного програмного продукту, програмних або програмно-технічних засобів); за організаційною структурою; за юридичними ознаками (комерційні, публічні); за технологіями управління; за інфраструктурою (доступ третіх осіб до цифрового середовища); за фінансовими послугами (абонентська плата, комісійні платежі або оплата додаткових послуг, що надаються поряд з основними, відчуження частини створеної для користувачів цінності) тощо.

Питання ефективності функціонування платформ визначаються різними факторами, основними з яких є дизайн платформи, операції та можливості платформи, а також створена екосистема та управління платформою [3]. Таким чином, цифрові платформи, як інструмент менеджменту сталого розвитку організацій, дають змогу визначити формат взаємодії між основними учасниками цифрової платформи як інноваційної екосистеми, а також забезпечити їх об'єднання навколо конкретних цінностей. В умовах сьогодення цінності сталого розвитку, визначені ООН, є такими, що об'єднали майже усі країни світу, вони уточнені та офіційно затверджені на рівні конкретних країн, регіонів, організацій.

Література:

1. Wickert, Christopher & Post, Corinne & Doh, Jonathan & Prescott, John & Prencipe, Andrea. (2020). Management Research that Makes a Difference: Broadening the Meaning of Impact. *Journal of Management Studies*. 58. 10.1111/joms.12666.
2. Zabihollah Rezaee, Judy Tsui, Peter Cheng, Gaoguang Zhou. *Business Sustainability in Asia: Compliance, Performance and Integrated Reporting and Assurance* (2019). DOI:10.1002/9781119502302
3. Asadullah, Ahmad & Faik, Isam & Kankanhalli, Atreyi. (2018). Evolution Mechanisms for Digital Platforms: A Review and Analysis across Platform Types. https://www.researchgate.net/publication/328880469_Evolution